

THÔNG TIN TÓM TẮT

VỀ NHỮNG KẾT LUẬN MỚI CỦA LUẬN ÁN TIẾN SĨ

1. Đề tài luận án: “Quản lý nợ thuế trong bối cảnh chuyển đổi số tại Việt Nam.”

2. Ngành: Tài chính - Ngân hàng *Mã số : 09.34.02.01*

3. Họ và tên NCS: Trương Thị Thảo

4. Họ và tên cán bộ hướng dẫn khoa học:

1. PGS,TS Vũ Duy Nguyên

2. PGS,TS Lý Phương Duyên

5. Những kết luận mới của Luận án:

Luận án “Quản lý nợ thuế trong bối cảnh chuyển đổi số tại Việt Nam” có những đóng góp mới chủ yếu như sau:

Thứ nhất, về cơ sở lý luận, luận án phát triển khung lý luận quản lý nợ thuế trong bối cảnh chuyển đổi số trên nền tảng quản trị công hiện đại, coi quản lý nợ thuế là quá trình quản trị toàn bộ vòng đời nghĩa vụ thuế, bao gồm phòng ngừa rủi ro, giám sát tuân thủ và xử lý nợ. Trên cơ sở tích hợp các lý thuyết thông tin bất cân xứng, chi phí giao dịch và quản lý công hậu NPM, luận án làm rõ cơ chế tác động của chuyển đổi số thông qua ba chiều cạnh: thu hẹp bất cân xứng thông tin; giảm chi phí thực thi, cưỡng chế; và nâng cao năng lực điều phối, ra quyết định dựa trên dữ liệu. Cách tiếp cận này góp phần khắc phục hạn chế của các nghiên cứu trước đây khi chưa làm rõ bản chất quản trị của chuyển đổi số trong quản lý nợ thuế.

Thứ hai, về khung phân tích và mô hình nghiên cứu, luận án xây dựng khung phân tích quản lý nợ thuế theo các nội dung quản lý chủ yếu của cơ quan thuế, gồm: chính sách pháp luật, kế hoạch quản lý nợ, tổ chức thực hiện thu nợ, kiểm tra và xử lý nợ, cùng với phối hợp hỗ trợ người nộp thuế. Trên nền tảng đó, mô hình lý thuyết các nhân tố tác động đến hiệu quả quản lý nợ thuế được hình thành, cho phép lượng hóa mức độ ảnh hưởng của từng nhóm nhân tố. Điểm mới nằm ở cách

cấu trúc các yếu tố theo logic quản trị hiện đại, phản ánh mối quan hệ giữa thể chế, tổ chức thực thi và năng lực số.

Thứ ba, về phân tích thực trạng, luận án tiếp cận theo logic “khoảng trống năng lực số”. Kết quả cho thấy chuyển đổi số trong quản lý nợ thuế tại Việt Nam chủ yếu dừng ở mức tin học hóa, trong khi các năng lực cốt lõi như phân tích rủi ro, dự báo và cảnh báo sớm chưa được phát huy. Điểm nghẽn không nằm ở công nghệ mà ở khả năng khai thác và chuyển hóa dữ liệu phục vụ ra quyết định. Đồng thời, nghiên cứu nhấn mạnh vai trò của dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo và hệ thống tương tác tự động trong chuyển dịch sang quản trị nợ thuế dựa trên rủi ro.

Thứ tư, về bằng chứng thực nghiệm, luận án sử dụng mô hình hồi quy tuyến tính đa biến để kiểm định tác động của các nhân tố đến hiệu quả quản lý nợ thuế. Kết quả cho thấy các nhân tố đều có tác động cùng chiều và có ý nghĩa thống kê, qua đó cung cấp cơ sở khoa học cho hoạch định chính sách dựa trên bằng chứng.

Thứ năm, về giải pháp, luận án đề xuất hệ thống giải pháp theo năm trụ cột: hoàn thiện chính sách pháp luật; xây dựng kế hoạch quản lý nợ dựa trên dữ liệu và rủi ro; tổ chức thực hiện gắn với chuyển đổi số; tăng cường kiểm tra, giám sát; và đẩy mạnh phối hợp, hỗ trợ người nộp thuế. Các giải pháp được tiếp cận theo hướng tích hợp giữa thể chế, tổ chức, công nghệ và dữ liệu, bảo đảm tính đồng bộ và bền vững.

Tổng thể, luận án đã bổ sung cơ sở lý luận, xây dựng khung phân tích có khả năng kiểm định thực nghiệm và đề xuất hệ giải pháp hệ thống cho quản lý nợ thuế trong bối cảnh chuyển đổi số. Kết quả nghiên cứu góp phần hoàn thiện quản lý nợ thuế theo hướng hiện đại, chủ động, dựa trên dữ liệu và nâng cao hiệu quả quản trị thuế tại Việt Nam.

Bên cạnh 5 nhóm giải pháp trọng tâm, luận án còn đề xuất nhóm giải pháp hỗ trợ nhằm bảo đảm điều kiện triển khai quản lý nợ thuế trong bối cảnh chuyển đổi số. Nhóm giải pháp này tập trung vào phát triển cơ chế tài chính bền vững, tăng cường phối hợp liên ngành và tích hợp dữ liệu, mở rộng hợp tác quốc tế, hoàn thiện cơ chế xử lý nợ thuế đặc biệt và phát huy vai trò giám sát xã hội. Dù không thuộc

nhóm giải pháp trọng tâm, các giải pháp này có ý nghĩa nền tảng, góp phần nâng cao hiệu quả và tính bền vững của quản lý nợ thuế.

Hà nội, ngày tháng năm 20.....

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN KHOA HỌC THỨ 1

NGHIÊN CỨU SINH

PGS,TS Vũ Duy Nguyên

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN KHOA HỌC THỨ 2

PGS,TS Lý Phương Duyên